

@fosselat

پیام امام حسین

تدبیر در سیره امام حسین (ع)

موضوع

[زندگی سیاسی - مبارزاتی]

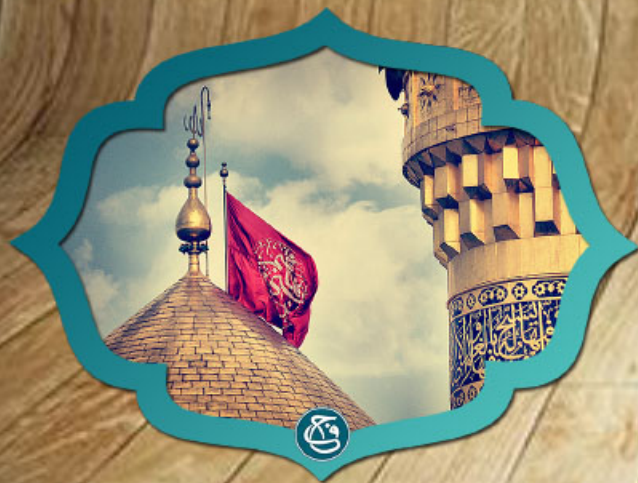
تهیه شده توسط حجت الاسلام علی رجبی

@fosselat

تدبیر در سیره امام حسین (ع)

نقش حضرت:
دفاع از دین اسلام با شهادت

@fosselat

تدبیر در سیره امام حسین (ع)

۱- شناختنامه امام حسین (ع)

۲- همسران و فرزندان امام حسین (ع)

۳- تدبیر سیره « ابوالحرار » امام حسین (ع)

۴- نفس مطمئنه قرآن (امام حسین (ع) | سوره امام حسین (ع)

تدبیر در سیره ابوالحرار، امام حسین (علیه السلام)

۱ شناختنامه امام حسین (ع)

نام: حسین (ع)

کنیه: اباعبدلله

القاب: سیدالشهداء (ع) - مظلوم - عطشان - قتیل العبرات - ثارالله - خامس اصحاب کساء - شهید

ابوالاحرار - سفینه النجات

پدر بزرگوار: امیر مومنان علی (ع)

مادر گرامی: فاطمه زهرا (س)

زمان و مکان ولادت: سوم شعبان سال ۴ هجری در مدینه النبی (ص)

تاریخ آغاز امامت: سال ۵۰ هجری

سن رسیدن به امامت: ۴۷ سالگی

مدت امامت: ۱۱ سال

زمان و مکان شهادت: ۱۰ محرم سال ۶۱ هجری در کربلای معلی [قیام در برابر یزید بن معاویه]

مدت عمر شریف: ۵۷ سالگی [یا ۵۸]

قاتل: شمر بن ذی الجوشن لعنه الله علیه [قول دیگر (لهوف) سنان بن انس]

دوران زندگی: - در عصر رسول خدا (ص): حدود ۷ سال (۶/۵ سال)

- همراهی با پدر بزرگوارشان علی (ع): حدود ۳۰ سال

- همراهی با برادرش امام حسن (ع): ۱۰ سال

- مدت امامت: ۱۰ سال [۵۰ هـ تا ۶۱ هـ]

تدبیر در سیره ابوالحرار، امام حسین (علیه السلام)

۲ فرزندان و همسران امام حسین (ع)

۱- علی بن الحسین (امام سجاد (ع)) [علی اوسط] :

مادرشان شاه زنان (شهربانو) دختر یزدگرد سوم آخرین پادشاه ساسانی

۲- علی بن الحسین (ع) {معروف به علی اکبر} (در کربلا به شهادت رسید) :

مادرش لیلی (س) دختر ابی مرّه بن عروه ابن مسعود ثقفی

۳- جعفر که قبل از ماجرای کربلا از دنیا رفت :

مادرش از قبیله قضائیه بود

۴- عبدالله رضیع (ع) (علی اصغر) که در کربلا کودک بود و در آغوش پدر بر اثر اصابت تیر دشمن

(خولی ملعون) به شهادت رسید :

مادر او رباب دختر امرء القیس بن عدی کلبی است

۵- سکینه (س) : که از اسرای کربلا بود :

مادرش همان رباب است

۶- فاطمه صغری (س) (رقیه) که در سن ۳ یا ۴ سالگی در شام از دنیا رفت :

مادرش ام اسحاق (حبوه) که قبلاً همسر امام حسن (ع) بود . آن حضرت به برادرش وصیت کرد که با

ام اسحاق ازدواج کند و فضائل زیادی برای آن بانو بیان کرد

مشارکت در
تاسیس، تثبیت
و دفاع از اسلام ناب

الف) قبل امامت:

سیره
امام
حسین (ع)

دفاع از اصل اسلام
با شهادت

ب) دوران امامت:

تدبر در سیره ابوالحرار، امام حسین (علیه السلام)

نقش امام حسین (ع): دفاع از دین اسلام با شهادت

۳

سیره امام حسین (ع)

۱- درک محضر جد بزرگوار به مدت ۷ سال > **خامس آل کسا**
شباب اهل الجنة

۲- حضور در مباحثه

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا
 نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ
 ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ {61}

آل عمران ۶۱

۳- نزول سوره انسان در شأن اهل بیت (ع)

إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ كَانَ
 مِزَاجُهَا كَافُورًا {5} عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ
 اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا {6} يُوفُونَ بِالْغَدْرِ
 وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا {7}
 وَيُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِ .....

انسان ۵ الی ۲۲

۴- یکی از مصادیق آیه تطهیر

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى وَأَقِمْنَ
 الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ
 لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا {33}

احزاب ۳۳

۵- لزوم محبت به ایشان بوسیله آیه مودت

... قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي
 الْقُرْبَىٰ ...

شوری ۲۳

الف) قبل از امامت ← **۱- پیش از رحلت**
پیامبر اکرم (ص)

مشارکت در
 تاسیس، تثبیت
 و دفاع از اسلام ناب

تدبیر در سیره ابوالحرار، امام حسین (علیه السلام)

نقش امام حسین (ع): دفاع از دین اسلام با شهادت

۳

سیره امام حسین (ع)

۱- دوره خلفای ثلاثه

همراهی با والدین در دفاع از ولایت
موضع گیری هماهنگ با پدر

۲- دوره حکومت پدر

آموزش و تربیت برای امامت و
یاری پدر در نبرد و جنگ جمل و صفین

أَوْصِيكُمَا بِتَقْوَى اللَّهِ، وَأَلَّا تَبْغِيَا الدُّنْيَا
وَإِنْ بَغْتُمَا، وَلَا تَأْسَفَا عَلَى شَيْءٍ مِنْهَا
زُورِي عَنكُمَا، وَقَوْلًا بِالْحَقِّ وَأَعْمَلًا لِلْأَجْرِ،
وَكُونَا لِلظَّالِمِ حَضَمًا وَلِلْمَظْلُومِ
عَوْنًا. أَوْصِيكُمَا، وَجَمِيعَ وَآلِدِي وَأَهْلِي
وَمَنْ بَلَغَهُ كِتَابِي (1)، بِتَقْوَى اللَّهِ،
وَنُظْمِ أَمْرِكُمْ، وَصَلَاحِ ذَاتِ (2) ....

نامه ۴۷ نهج البلاغه

۳- دوره امام حسن (ع)

یاور و مشاور در صلح با معاویه

الف) قبل از امامت ← ۴- پیامبر اکرم (ص) بعد از رحلت

مشارکت در
تاسیس، تثبیت
و دفاع از اسلام ناب

سیره امام حسین (ع)

۱- دوران پایبندی به صلح
[۱۰ سال - خلافت معاویه]

۲- دوران قیام عاشورایی

ب) دوران امامت
 دفاع از اصل اسلام
 با شهادت

تدبّر در سیره ابوالحرار، امام حسین (علیه السلام)

* اوضاع سیاسی و اجتماعی دوران امامت امام حسین (ع)

در زمان حضرت انحراف از اصول و موازین اسلام، که از «سقیفه» شروع شده و در زمان عثمان گسترش یافته بود، به اوج خود رسیده بود.

معاویه که سالها از سوی خلیفه دوم و سوم به عنوان استاندار در منطقه شام حکومت کرد. و موقعیت خود را تثبیت کرده بود، به عنوان خلیفه مسلمین حکومت می کرد و به کمک عمال ستمگر

خود مانند: - زیاد بن ابیه
- عمر بن عاص
- سمره بن جندب و ...

حکومت سلطنتی استبدادی تشکیل داده چهره اسلام را وارونه ساخته بود.

- ۱- سیاست فشار سیاسی و اقتصادی در مورد مسلمانان آزاده
- ۲- احیای تبعیض های نژادی و رقابت های قبیله ای در میان قبائل
- ۳- به کمک عوامل مزدور خود با جعل حدیث و تفسیر و تأویل آیات قرآن به نفع خود، افکار عمومی را تغییر داده بود.
- ۴- تبلیغ فرقه های باطل نظیر جبریه و مرجئه، که از نظر عقیدتی با سیاست معاویه همسو بودند. **تُوْتِي الْمَلِكَ مَنْ تَشَاءُ (آل عمران ۲۶)**

[سیره پیشوایان - ص ۱۴۶ و ۱۴۵]

تدبیر در سیره ابوالحرار، امام حسین (علیه السلام)

۵

امارت و خلافت ۴۲ ساله معاویه در شام *

امارت و حکومت ۴۲ ساله «معاویه» در دمشق (شام)

- حدود ۵ سال از طرف خلیفه دوم
- و حدود ۱۲ سال از طرف خلیفه سوم امیر شام بود.
- کمتر از ۵ سال در زمان خلافت علی (ع)
- حدود ۶ ماه نیز در خلافت ظاهری امام حسن (ع)
- چیزی کمتر از ۲۰ سال عنوان خلیفه اسلام را یدک می کشید

تدبیر در سیره ابوالحرار، امام حسین (علیه السلام)

نقش امام حسین (ع): دفاع از دین اسلام با شهادت

۳

سیره امام حسین (ع)

۱- برگزاری مجالس علم و تفسیر

۱۱ تاویل آیات ابتدایی سوره شمس

وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا {1} وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَّهَا
 {2} وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّهَا {3} وَاللَّيْلِ إِذَا
 يَغْشَاهَا {4}

شمس ۱ الی ۴

۱۲ دعای عرفه

صُنْعَ صَانِعٍ وَهُوَ الْجَوَادُ الْوَاسِعُ فَطَرَ أَجْنَاسَ الْبَدَائِعِ وَأَتَقَنَ
 بِحِكْمَتِهِ الصَّنَائِعَ لَا تَخْفَى عَلَيْهِ الطَّلَائِعُ وَلَا تُضَيِّعُ عِنْدَهُ
 الْوَدَائِعُ.....

دعای عرفه

۲- هدایت فرهنگی و سیاسی جامعه:

* مبارزات امام حسین (ع) با حکومت معاویه

--- سخنرانیها و نامه های اعتراض آمیز

--- مخالفت با ولیعهدی یزید ملعون

--- نگرانی معاویه از قیام امام حسین (ع)

--- سخنرانی کوبنده و افشاگرانه در کنگره عظیم حج
 [یک یا دو سال پیش از مرگ معاویه] { 57 هـ }--- ضبط اموال دولتی [کاروانی از یمن حامل مقداری از
 بیت المال از طریق مدینه رهسپار دمشق بود]

دوران پایبندی

به صلح

[۱۰ سال]

[خلافت معاویه]

ب) بعد از امامت

مشارکت در

تاسیس، تثبیت

و دفاع از اسلام ناب

۱- پیمان صلح امام حسن علیه السلام با معاویه

زیرا همه مردم می دانستند که حسین علیهماالسلام متعهد شدند تا زمانی که معاویه زنده است سکوت کرده به حکومت او گردن نهند.

۲- ژست دینی معاویه

معاویه همیشه لازم می دید به اعمال خود رنگ دینی بدهد تا اعمال وی با مقامی که دارد سازگار باشد.

او با خونخواهی عثمان و پس از جریان حکمیت (در زمان علی (ع)) و نیز صلح امام مجتبی (ع) و بیعت مردم با وی، خود را در افکار عمومی شایسته خلافت قلمداد می کرد.

تدبّر در سیره ابوالحرار، امام حسین (علیه السلام)

نقش امام حسین (ع): دفاع از دین اسلام با شهادت

۳

سیره امام حسین (ع)

۱- عوامل پیدایش نهضت
امام حسین (ع)
[ترجیح مرگ با عزت بر زندگی با ذلت]

۲- دوران قیام
عاشورایی

ب) بعد از امامت

مشارکت در
تاسیس، تثبیت
و دفاع از اسلام ناب

۲- جنایات یزید در دوران حکومت
شومش [سه سال و چند ماه]

دوران قیام عاشورایی ← ۱- عوامل پیدایش نهضت امام حسین (ع)

۱- درخواست بیعت از امام حسین (ع) برای یزید و وارد آوردن فشار به آن حضرت به این منظور [ماهیت عکس العملی و حالت دفاعی]

پس از مرگ معاویه (نیمه رجب سال ۶۰ هجری) یزید به «ولید بن عتبه بن ابی سفیان»، حاکم مدینه، نوشت که از حسین برای خلافت او بیعت بگیرد. بر اثر تشدید فشار، حضرت در ۲۸ رجب با اعضای خانواده و گروهی از بنی هاشم، مدینه را به سوی مکه ترک کرد و سوم شعبان وارد مکه شد.

۲- دعوت مردم کوفه از امام حسین علیه السلام به عراق [حالت تعاون و همکاری]

سران شیعیان کوفه

- سلیمان بن سرد
- مسیب بن نجبه
- رفاعه بن شداد بجلی
- حبیب بن مظاهر

نامه هایی به حضور حضرت نوشتند.

بالغ بر ۱۲ هزار نامه از طرف کوفیان - سفیر حسین (ع) مسلم بن عقیل به کوفه اعزام شد.

۳- عامل مهم «امر به معروف و نهی از منکر» که امام حسین علیه السلام از روز نخست از مدینه با این شعار حرکت کرد. [حالت مهاجم و متعرض و پرخاشگر]

وصیت نامه اعتقادی سیاسی امام [خطاب به برادرش «محمد حنیفه»]

۱. اصلاح امور امت ۲. امر به معروف ۳. نهی از منکر

۴. پیروی از سیره جدش پیامبر و پدرش علی (ع) و زنده نگه داشتن سیره آن دو

دوران قیام عاشورایی ← ۲ جنایات یزید در دوران حکومت شومش

۱- فاجعه خونین کربلا - سال ۶۱ هجری

۲- کشتار وسیع مردم مدینه [واقعه حرّه] - ذی حجه سال ۶۳ هجری
فرمانده لشکر یزید — مسلم بن عقبه (مسرف: خونریزی بی حد و اندازه)
از بزرگان مهاجر و انصار ۱۷۰۰ و از سایر مسلمانان ۱۰ هزار تن به قتل رسیدند.
هزار دختر مورد تجاوز قرار گرفت.

۳ روز مال و جان و زنان را یزید بر لشگرش مباح کرده بود.
طفل شیرخوار را از دامن مادر جدا کرده و در برابر چشم او چنان سرش را به دیوار
کوبید که مغزش متلاشی شد.

۳- آتش زدن کعبه - سوم ربیع الاول ۶۴ هجری

لشکریان شام پس از غارت مدینه برای نبرد با عبدالله بن زبیر به سوی مکه رفتند
و مسرف بن عقبه در بین راه به هلاکت رسید و به سفارش یزید فرمانده سپاه شام
، حصین بن نمیر شد. با منجنیق حرم الهی را به آتش کشید.

فضیلت سوره فجر (سوره امام حسین (ع))

امام صادق (ع):

اقرأوا سورة الفجر في فرائضكم ونوافلكم؛ فإنها سورة الحسين، وارغبوا فيها رحمكم الله!.. فقال له أبو أسامة وكان حاضر المجلس: كيف صارت هذه السورة للحسين (عليه السلام) خاصة؟.. فقال: ألا تسمع إلى قوله تعالى: {يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ * ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً * فَادْخُلِي فِي عِبَادِي * وَادْخُلِي جَنَّاتِي}؛ إنما يعني الحسين بن علي (صلوات الله عليهما)، فهو ذو النفس المطمئنة الراضية المرضية، وأصحابه من آل محمد (صلوات الله عليهم) هم الراضون عن الله يوم القيامة وهو راض عنهم.. وهذه السورة في الحسين بن علي (عليه السلام) وشيعته، وشيعة آل محمد خاصة؛ فمن أذمن قراءة الفجر كان مع الحسين (عليه السلام) في درجته في الجنة، إن الله عزيز حكيم

[ثواب الاعمال ۱۵ - مجمع لبيان ۴۸۱/۱ - سفینه البحار ۳۴۶/۲]

سوره فجر را در نمازهای واجب و مستحب خود بخوانید، زیرا که این سوره حسین علیه السلام است؛ و به این سوره علاقه داشته باشید، خدا شما را رحمت کند! ابواسامه در مجلس حاضر بود، پرسید: چگونه این سوره ویژه حسین علیه السلام گشت؟ امام گفت: آیا به این گفته خدای متعال گوش فرانمی دهی: یا ایتهای النفس المطمئنه ارجعی... ای جان آرامش یافته (و به یقین رسیده)، به سوی خدای خویش باز گرد... مقصود حسین بن علی علیه السلام است، حسین صاحب جان آرامش یافته (و به یقین و اطمینان رسیده) بود، و او از خدا خشنود بود و خدا از او. هر کس این سوره را همیشه بخواند، در درجه حسین علیه السلام خواهد بود در بهشت. و همانا خداوند عزیز است و حکیم.

تدبر در سیره ابوالحرار، امام حسین (علیه السلام)

۵

۴ نفس مطمئنه قرآن، امام حسین (ع)

آیات سوره مبارکه فجر (سوره امام حسین (ع))

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْفَجْرِ ﴿١﴾ وَلَيَالٍ عَشْرٍ ﴿٢﴾ وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ﴿٣﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا يَسْرِ ﴿٤﴾ هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٍ لِّدِي حِجْرٍ ﴿٥﴾ أَلَمْ تَرَ
 كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ﴿٦﴾ إِرْمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ﴿٧﴾ الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ﴿٨﴾ وَثَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ
 بِالْوَادِ ﴿٩﴾ وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ ﴿١١﴾ فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفُسَادَ ﴿١٢﴾ فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ
 سَوْطَ عَذَابٍ ﴿١٣﴾ إِنَّ رَبَّكَ لِبِالْمِرْصَادِ ﴿١٤﴾ فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ
 ﴿١٥﴾ وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ ﴿١٦﴾ كَلَّا بَلْ لَا تَكْرَمُونَ الْيَتِيمَ ﴿١٧﴾ وَلَا تَحَاضُونَ عَلَىٰ طَعَامِ
 الْمَسْكِينِ ﴿١٨﴾ وَتَأْكُلُونَ التَّرَاثَ أَكْلًا لَمًّا ﴿١٩﴾ وَتَحِبُّونَ الْعَمَالَ حُبًّا جَمًّا ﴿٢٠﴾ كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ﴿٢١﴾
 وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿٢٢﴾ وَجِيءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ ۚ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ وَأَنَّىٰ لَهُ الذِّكْرَىٰ ﴿٢٣﴾ يَقُولُ يَا
 لَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي ﴿٢٤﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابَهُ أَحَدٌ ﴿٢٥﴾ وَلَا يُوثِقُ وِثْقَهُ أَحَدٌ ﴿٢٦﴾ يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ
 الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٧﴾ ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً ﴿٢٨﴾ فَانْخَلِي فِي عِبَادِي ﴿٢٩﴾ وَانْخَلِي جَنَّتِي ﴿٣٠﴾